

BALOGH TAMÁS

Kézirat

Február 14.

Kész a *Marica utolsó szerelme!* 1308 oldal – három hét alatt! Mondja valaki, hogy nem tudok írni! Csupa érzelem, csupa kaland, csupa poézis. És a történet! Marica, a lelenc, a szegény kis árva, akit úgy szednek fel az utcáról, mint egy megfagyott verebet, akiről kiderül, hogy törvénytelen gyermek, akit egy jótékonyági ünnepélyen látunk először, ahogy angyalruhában, görögtűzben áll, két kis kezét imára kulcsolja, hát igazán angyali, nem csoda, hogy mindenki beleszeret, Bolhay Ottó gróf is, akit majd megöl Kázmér gróf, csupa fordulat, csupa lendületes mese és poézis, ah! Oly megható, megindító történet. Bevallom, én többször elsírtam magam írás közben. Mert szerintem... szerintem nagyon jól sikerült, életem fő művének tartom. De mielőtt elküldöm a kiadóba, délután gyorsan legépelem gondosan, mégis meg akarom mutatni valakinek.

Február 15.

Jaj, úgy ugrál az én nagy szívem, mint egy kismadár szárnya verdes. Ma elhatároztam, nem, pontosabban rájöttem, hogy kinek fogom először megmutatni a regényem. KANICZKYnak. Ó ma a legnépszerűbb író, egész rajongótábora van, és meg is érdemli: hallani, hogy milyen okos ember: sakkozik, eszperantózik, mindenféle játékokat talál ki... és milyen jó humora van!!! Igen, neki fogom megmutatni, mert ha valaki, akkor ő érteni fogja ezt az én szerelmes történetem. Elvégre annyit írt már a nőkről, és olyan okosakat, érti ám ő a női szívet...

Február 16.

Ma láttam Kaniczkyt a kávéházban, ott ült és nagyon gondolkozott. Ült a széken, és mereven maga elé nézett. Vártam pár percig, hátha kinéz az ablakon és észrevesz, mocorogtam is kicsit, ide-oda járkáltam, meg-megigazítottam a ruhámat, egyszer még integettem is neki. Akkor felém fordult, én pedig azt hittem, hogy észrevett, de mégsem. Nézett mereven előre. Filozofikus nézése volt. Biztosan valami nagyon szép és okos dolog járt a fejében. Nem akartam zavarni. Majd holnap, ha nem dolgozik ennyire. Szegény ember, hogy gürcöl.

Február 17.

Hát ez felháborító, ez a Kaniczky. Utálok! Gyűlölöm! Történt tudniillik az, hogy amit tegnap elhatároztam, miszerint ma megmutatom neki a regényem, akképp is cselekedtem: megmutattam neki a regényemet, mert én mindig azt teszem, amit elhatározok. Sokat gondolkoztam rajta, hogy hol fogom neki odaadni, mert a kávéházba mégsem vihetem be, nem akarom blamáztatni magam a hülye barátai előtt, és különben is: egy magamfajta úriasszony nem jár ilyen fertező helyekre... Tehát kitaláltam, hogy az utcán fogom meglepni, de csak úgy véletlenből, mondjuk éppen arra fogok sétálni, amerre ő szokott. És így is lett: amikor a kávéházból a szerkesztőségbe ment, „teljesen véletlenül” szembejöttem vele... és már ekkor láttam, hogy ez a Kaniczky mégsem olyan jó ember. Szinte rémült arcot vágott, amikor meglátott engem, aztán gyorsan úgy tett, mintha nem is látott volna meg, gyorsan oldalra fordult és nagy figyelmesen elkezdte nézni azt a kirakatot, amely előtt éppen állt, mintha rettentő mód érdekelné, mit is árul az a bolt. Hát megmondom én, mit árult: női kalapokat! Mintha értene hozzájuk! A ripacs. Feltűnésmentesen megálltam mellette, mintha én is a kirakatot nézném, de még ekkor is úgy tett, mintha nem venne észre. Aztán amikor már nem tudta kikerülni a pillantásomat, szóba méltóztatott velem állni, és megemlített nekem a kéziratot. Tettetett érdeklődéssel rákérdezett, hogy milyen, erre megmutattam és odaadtam; úgy vette el, mintha legalábbis döglött macska lenne. Kényszeredetten belelapozott, hebegett-habogott, vakarta azt a nagy kockafejét, végül azt mondta, nagyon sajnálja, de neki nincs ideje ilyesmire, elfoglalt ember, most is rohan a szerkesztőségbe ugye... Visszaadta a regényem, aztán ment tovább. De én hallottam, amint azt mondja a hátam mögött az egyik éppen odaérő idióta címborájának, hogy „ha róla írnék paródiát, csak idéznem kellene”. Hát ezt kikérem magamnak! Mihez ért ez?! Felfuvalkodott pojáca! Ő csak egy... egy... egy... HUMORISTA!

Március 7.

Két hétig Szoboszlón voltam, hogy kipihenjem magam, téged pedig itt felejtetelek, naplóm édes. Pihennem kellett. Kaniczky viselkedése volt a hab a tortán, és persze tényleg fáradt is voltam. Mégiscsak 1308 oldal a regényem... És ha már regény: a két hét alatt sokat gondolkoztam, kinék is mutathatnám meg, aki igazán ért hozzá. Aztán rájöttem: Esti Kornélnak. Ő igazi költő, egy valódi poéta! Gyorsan levelet is írok neki mellé, és feladom, hogy már holnap el tudja olvasni.

~~Kedves~~ Mélyen Tisztelt Esti Kornél Úr!
 Szerintem ma maga ~~az egyik legjobb~~ a legnagyobb élő alkotó ~~házánkban~~
 a világon. ~~Több~~ Minden könyvét olvastam. Az a kisgyerekes nagyon tetszett,
 de a sárkányos és a cselédes nem, mert abban csúnya dolgok történtek.
 Köszönöm Magának, hogy elolvashattam ezeket a könyveket. ~~Többek~~ És
 most a világ ~~hangszórója~~ hangcsöve vagyok.
 Kérem, ~~legyen szíves elolvasni~~ feltétlenül olvassa el szerény regényem.
 Nagyon megtisztelne vele. Nagyon sokat adok a véleményére. Csak egyet
 kérek: véleménye ~~valóban~~ ~~tényleg~~ igazán nagyon őszinte legyen. Nagyon
 nagy háálára kötelezne le vele engemet.

Mély tisztelettel:

Március 8.

Jaj, nagy baj van. csak most vettem észre, hogy tegnap péntek volt, és ma szombat van. Tehát Esti nem kaphatta meg a küldeményem. Pedig milyen szépen becsomagoltam két részben, keménypapír borítók közé, 758 oldal az egyikben, 758 oldal a másikban... még szalaggal is átkötöttem szépen mind a kettőt. *Marica utolsó szerelme* a postán hánykódik. No de majd hétfőn! Hétfőn megkapja Esti Kornél!

Március 10.

Esti Kornél ma kapta meg a regényem! Biztos sikerült egy kis örömet csempészniem szürke hétköznapjaiba. Elképzelem, ahogy felcsillant a szeme, amikor meglátta a feladót, és emlékei feltolultak, eszébe jutottak a korábban olvasott könyveim, és szívébe öröm költözött. Elképzelem, hogy azonnal letépte a szalagot, feltépte a csomagolást is, és olvasni kezdett. De nem, nem is... Nagyóvatosan fejtette le a szalagot és a csomagolópapírt, szépen összehajtogatta és eltette őket, kedves emlékek lesznek idővel, gondolhatta, mert én is azt szoktam gondolni és én is el szoktam tenni a szép szalagokat és csomagolópapírokat. Aztán olvasni kezdett, előbb csak bele-belelapozott, aztán az első sorok után már nem tudta abbahagyni, csal olvasott, olvasott, talán még most is olvas, ezekben a pillanatokban, amikor én írok, óh, ez oly megható, én írtam, ő olvassa, és én közben megint írok, róla írok, ő pedig engem olvas, hát ez olyan misztikus...

Március 11.

Ma levelet kaptam Estitől. Így szól:

*Kedves Asszonyom,
 először is bevallom, hogy boldog vagyok. Boldog vagyok, hogy írok és írhatok. Mindig ebben kerestem és leltem meg a boldogságot, nyilván azért,*

mert sehol másutt a földön nem találtam meg. Elégedett is vagyok. Nem munkásságommal, hanem azzal, hogy az a munkásságom, ami. Még ma se fásultam el a kifejezés rejtelmes gyönyörűsége iránt. Sokak szemében talán szerénységnek tetszik ez a vallomásom. De nem az. Bizonyos, hogy a műkedvelők is éppígy rajonganak mesterségükért. Én azonban ebben inkább vagyok ővelük, mint azokkal a mesterekkel, akik titkolják, hogy nekik is ez az egyedül fontos, s kifelé egy másik szerepet hazudnak, hogy ezzel eszményi mázat adjanak tintás becsvágyuknak, s hogy ne legyenek kénytelenek föltárni azt az egyetlen, igazán fájó helyet, melyen meg lehet őket sebezni. Aki ilyen nyíltan föltárja gyöngé pontját, mint én, talán nem is egészen gyöngé.

Hódolattal híve

Esti Kornél

Óh, ez oly megható. Furcsa ember ez az Esti, nehéz rajta kiigazodni. Bár a levelét először olvasva nem értettem, mi akar ezzel kifejezni, és mi köze van mindennek a *Marica utolsó szerelméhez*, most már látom szavainak értelmét: nagyon örül a regényemnek, biztosan belelapozott, s talán már el is olvasta végig, és tetszik neki. Csak ezt nem mondhatja ki ilyen nyíltan... ilyen egyszerűen... mert ő mégiscsak költő... a legjobb... Miután megértettem levele üzenetét, keblemre szorítottam azt, mint írója fejével tenném, úgy simogattam-cirógattam, majd megtanultam az egészet kívülről, szóról-szóra, az előbb is fejből idéztem.

Március 25.

Ma találkoztam Esti Kornéllal az utcán. Egyedül sétált, a kósza tincs a homlokán meg-meglebbent a tavaszi szellőben. Megkérdeztem tőle, hogy elolvasta-e már a regényem, azt felelte, még nem. Aztán azt kérdeztem, hogy el fogja-e olvasni, természetesen, felelte, én pedig megígérttem vele. „Meg, meg”, mondta, és lélekben biztos a szívére tette a kezét, csak a nála lévő sétapálca miatt nem tette meg valójában.

Március 28.

Ma van a születésnapom. Igazi szép ajándék lenne, ha Esti Kornél ma mondana véleményt a regényemről. Utána felhívnám egy kis süteményre-kávéra, és kérném, mondaná még egyszer el azokat a szép szavakat. Aztán... aztán tegyen velem, amit akar.

Április 11.

~~Mélyen Igen~~ Tisztelt Költő Uram,

Nagyon szépen kérem, ne higgye, hogy a levél valamiféle sürgetés akar lenni. ~~Napok~~ Hetek óta vergődöm, hogy megírom-e vagy nem, és érzem, hogy belebetegszem, ha meg nem írom. Ismétlem, nem számonkérés. Sokkal inkább egy szerető szív simogatás utáni epekedése. Egy ~~karoló~~ ölelő kar üresége. Egy anyai öl fázása.

Ma van a névnapom. Azt hittem, hogy születésnapomra lep meg a szép ajándékkal, őszinte véleményével. De minthogy ez a vágyam nem teljesült, hát talán egy másik: hívjon fel ~~a minap holnap holnapután holnap~~ még ma, és bújja ~~nagyra~~beesült nagyszerű mondandóját a kagylójába, hogy én egy másikkal – a sajátommal, a fülemmel, fülkagyló, érti, szójáték – élvezzem azt.

Tehát várom hívását. Addig is megírok egy-két cikket. Tudja-e, hogy mostanában ~~újságírással~~ zszurnalizmussal kacérkodom?

Hiszek magában.

Tisztelő igaz híve

Ezt a levelet délelőtt futárral küldtem. Most este tíz óra van. Még nem hívott. De majd fog; tudom, hogy éjszakai életet él. Majd biztosan valamelyik kávéházból, meglepetésként, éjfél előtt egy perccel. A kis kópé, biztos fel akar majd ébreszteni. Én meg majd úgy teszek, hadd örüljön.

Április 12.

Ma sem hívott. Csak nem beteg?

Április 13.

Ma jött meg E. K. válaszlevele. Ezt írja a komisz:

Kedves Asszonyom,

mindig büszkeség fog el, mikor nekem élményeiről számol be a maga kellemes, okos közvetlenségével. Úgy érzem magam, mint egy ókori uralkodó, akinek kézírással rótt könyvet adnak át, melyet csak ő olvas. Micsoda fényűzés, és micsoda pazarsága a szeretetnek.

Én is hiszek magában. Néha ugyan féltem az újságírás könnyűségétől, a felület csábításaitól, mely nem engedi majd megikrásodni életérzéseit, de iskolának ez föltétlen jó, s aki erős, az kibírja ezt is. Azt szeretném, hogy olyan író legyen, mint az angol Katherine Mansfield. Tisztább lélek, nagyobb művész aligha élt a földön.

A méltóságos asszonynak sok-sok locsolót, kedves férjének piros tojásokat kíván

bódolattal híve

Esti Kornél

Utóirat. Kéziratát sajnos még mindig nem tudtam elolvasni, de ígérem, ígérem. A türelem rózsát terem.

Hát ki ez az Esti, hogy velem így bánjon? Velem, az előkelő, finom, öreg, művelt, okos, szeretetre méltó, társaságban elmés hölgygel, aki már sok könyvet megírtam, és aranykeretes nyeles szemüvegem van. Velem, aki felfedeztem Krúdyt, aki mégiscsak az egyik legnagyobb írónk! Hiszen én még nagyon élesen látom magamban azt a fess fiatalembert, aki a redakció előterében állva-toporogva – mert leülni nem mert – gyűrögette kezében Rákosi Jenő levelét, hogy nosza, kedves fiam, jó, amit írtál, gyere fel Pestre, és a nyíregyházi kis leány azonnal indul a székes fővárosba, hogy Rákosi Jenővel találkozzon. Persze ekkor velem is találkozott, és valójában én vezettem be őt, az irodalomba és az életbe is. Mert – és ezt mára már sokan elfelejtették – amikor az ifjú Krúdy első írása megjelent budapesti lapban, akkor én voltam hozzá a legközelebb. Mert a *Budapesti Hírlap* azon az őszi napon két tárcacikket közölt. Az első én írtam, és apróságom az első oldalon már a második hasámban véget ért. Ugyanott kezdődött egy másik tárcacikk. Ez – akkor szokatlan módon – mutatványközlés volt egy már megjelent kötetből. Ennek címe *Üres a fészek és egyéb elbeszélések* volt, és Krúdy írta. Krúdyt ekkor még senki nem ismerte a fővárosban, csak én. Én szóltam Beöthy László segédszerkesztőnek, hogy írhatna pár meleg sort is patronáltam füzetkéjéről; a tíz ritkített sorból álló forró ajánlás ugyanekkor jelent meg a lapban. És azt is én intéztem el, hogy Krúdy 15 forintot kapjon a tárcáért. Ki látott már ilyet?! Egy első írásért ennyit. Tetszett nekem az a fiú... És bár ezt mindenki tagadja, tudom én, hogy én vagyok Majmonka... Hát tudja meg Esti is! Már csak hogy tudja, kivel nem lehet olyat csinálni, mint velem. Legközelebb elmondom neki.

Április 23.

Ma jó napom volt. Pataki estélyén találkoztam Esti Kornéllal. Azt suttogta mindenki, hogy eltűnt a sógora, és most azért rendeztek egy jótékonysági bált, hogy ha esetleg előkerül a sógor, az összeget – mint segítséget az újrainduláshoz – neki adják. Egyszer csak meglátom Estit. Érezhette, hogy van valami a rovásán, mert ő jött oda hozzám, integetve, hajlongva. Nyeglén-esendően kezelt csókolt, azt mondta, hogy sok a dolga, „millió undok dolog” és „robot”, hebegte, és megígérte, hogy egy hónap múlva minden eddigit felülmúló és őszintébb véleményt fog mondani a regényemről, kiveséz, mert belelát abba, gyomortükröz, hájjal fogja kenegetni a hátam, és eszi a zúzámát. Kezem csó-

kolja, mondta még, aztán ment jótékonykodni, eltűnt a tömegben. Nekem pedig ekkor kicsit déjà vu-érzésem támadt: mintha már megtörtént volna velem mindez egykor, valamikor... De mikor?

Május 23.

Ma kellett volna találkozunk Esti Kornéllal, hogy elmondja véleményét a regényemről. A randevú mégis elmaradt: valami ismerősének a névnapját ünneplik. Engem nem hívtak meg. Bár talán jobb is... Képzem, hogy mulathatnak a barom ismerősei, az a Kaniczky is például, biztos vicceket és szójátékokat mond, mert azt hiszi, hogy vicces, hogy humoros. Jaj, csak nehogy szegény Kornélnak valami baja essen... Mégiscsak ott kéne lennem, hogy vigyázzak rá. Ő hozna nekem egy italt. És még egyet. Talán egy harmadikat is. Na jó, egy negyediket is. Közben elmondhatná a véleményét a regényemről.

Szeptember 13.

Ma végre megtörtént: Esti véleményt mondott. Többet vártam, sokkal többet ettől az alaktól: olyan unalmasan beszélt, hogy minden szavával sértette szép-érzésem, olyan unalmasan beszélt, hogy kénytelen voltam észrevenni, hogy nem tiszteli bennem a kort, a nőt, a fáradékony lábút, feltartott, rabolta a drága időmet, özön kincsem rabolta el így, az egész napomat. Ez történt: verőfényes volt a délután, éppen ebéd utáni kis sétámra indultam el. Kedvenc fasoromban gyönyörködtem, amikor megláttam Estit. Ott sétált az ő híres barátival, nem szeretem azokat a link alakokat. Integtettem neki, észrevett, csatlakoztam hozzájuk, pontosabban csak Estihez, mert a többiek észrevették rosszalló pillantásom, és lemaradtak tíz lépésnyire; így is hallottam, hogy végig kacarásztak a hátam mögött. Hogy ütné el őket egy autó. Úgyis rengeteg száguldozott mellettünk hatvan kilométeres sebességgel – nem is értem, vasárnap délután hogy lehet ekkora forgalom, miért nincs otthon ilyenkor mindenki. Elkaptam, hogy most már mondjon igazán valamit. Szerény voltam, de gúnyos is egyben. Esti megérezhette, hogy ez már nem játék. Eleinte hetykének, szigorúnak, szinte durvának mutatta magát, mintha ezzel akarna hatni rám, de valójában azonban – jól tudom – arról volt szó, hogy félt tőlem. Egyszer csak nagy levegőt vett, lehajtotta a fejét, láttam, hogy mondani akar valamit, hogy valami nyomja a lelkét, ami kikíváncozik onnan, egy kő, amely le akar esni a szívéről... de nem szólt egy szót sem. Még a szuszogást is abbahagyta, elnémult. Én türelmesen vártam. Láttam, azon gondolkodik, milyen szavakkal is mondja el az el nem mondhatót, mily szavakkal illesse regényem. Szótlanul lépegettünk egymás mellett, mindketten ugyanarra gondoltunk: Maricára. Az az pontosabban én Bolhay Ottó olthatatlan nagy szerelmére. Egészem meghatódtam rajta. Esti pedig... Esti egész egyszerűen csődöt mondott: nem talált szavakat. Többször hátrafordult segítségért, de az idétlen barátai mit is mond-

hattak volna a regényemről, nem ismerik. Hacsak... hacsak Esti meg nem mutatta nekik... Lehet... Aztán Esti mégiscsak megszólalt. „Igen”, mondta, aztán pedig azt, hogy „hát”. Ezzel megtört a jég: némi értetlenkedés után végre lényegi dolgok is szóba kerültek: beszéltem társadalmi helyzetről, lélektani kérdésekről, alapeszméről és tanulságról, Marica, Kázmér gróf és Bolhay Ottó testi és lelki világát ecseteltem, szó szerint idéztem párbeszédet, játszottam is hozzá, drámaian, hogy Esti is megértse, miről van itt szó, aztán kitértem az előzményekre és a következményekre, a mellékalakokra, néhány gróf és báró képét festettem le neki, és lerajzoltam neki egy nemeslelkű herceget és egy komornyikot is, mind megannyi jellem, nagyszerűen és árnyaltan megrajzolva, még akkor is, ha csak ajtót nyitogatnak az egész regényben. Szeretek a saját munkámról beszélni; elvégre mégiscsak én értek hozzá a legjobban. Ez az, amit Esti Kornél nem fog fel. Ő azt hitte, és állítom, még most is hiszi, hogy ő ért az én regényemhez a legjobban. Merthogy ami ezután történt, az minden dolgok legteteje volt, vagy netovábbja, vagy hogy is mondják. Esti tizenöt percig beszélt-beszélt a regényemről, de valami rettentő unalmas módon. Majd belefűlledtem beszédének párolt unalmába, a cukros oldatba, a langyos limonádéba. Nem tudok én ezekben úszni. Esti egy gyilkos: majdnem megölt vele. Közben hallottam a hátam mögül, hogy valami névnapot emlegetnek, hogy menjenek már... Hát hogy ezek mindig gajdolnak! Züllött társaság. Aztán látam, hogy jön az a barom Kaniczky, ott integetett nekik már messziről. Gyorsan megköszöntem Esti segítségét, magvas észrevételeit, találó kifogásait, megígértem, hogy beledogozom őket a *Maricá*ba – közben persze arra gondoltam, hogy „dehogy” –, aztán tényleg menekültem onnan, mert Kaniczky már majdnem odaért. Egész hazafelé dúltam-fúltam, hogy engem így nem alázhat meg senki, hogy így untasson. Még most is dúlok-fúlok.

Szeptember 26.

Nemrég értem haza Szoboszlóról. Közben sokat gondolkoztam, miképp válaszolhatnék Estinek. Mert igazságot akarok tenni – ma Jusztina névnapja van –, szellemesen, fölényesen, megsemmisítően. Velem nem lehet packázni. Esti megsértett – nem volt velem őszinte –, ezért megbüntetem. Meg én! Már kitaláltam ennek módját is: megírom, hogy milyen gaz-galád alak is ő... Évekkel ezelőtt olvastam egy történetet róla, amelyben mintha előre engem igazolt volna, hogy Esti egy állat, mert az a novella azt mondta el, hogy Esti megvert egy szegény, egyik gyermekét is elveszített özvegyet. Hát ember az ilyen? Én úgy sejtem, hogy nem is novella volt az... csak egy novellának álcázott riport, egy tudósítás, mert szerintem a valóságot írta meg az illető, csak irodalomnak maszkírozta, hogy ne legyen annyira bántó. De majd én megírom az igaz történetet. Átalakítom itt-ott egy kicsit azt a régi novellát – úgysem emlékszik már senki rá –, és nem finomítok a történeteken: hadd tudja meg mindenki, ki-csoda is Esti Kornél valójában.

Esti Kornél már megint rosszat tesz

Esti Kornél egy átzúllott éjszaka után jócskán megbántott engem, a szegény özvegyet. Kezdte azzal, hogy meztelenül jelent meg előttem; akár arra is gondolhattam volna, hogy meg akar erőszakolni, mint azt a szegény irónőt, aki egyszer regényéről kért véleményt tőle, de mikor a beszélgetés végén Esti félreérthetetlen jeleket tett a szexuális felfűtöttségére, a nőnek menekülnie kellett, az utcán történt ez, többen látták is. De most nem erről van szó. Zuhanyozott, mondta, miután több mint egy órát megvárattott. A zuhany általában segít a duhajokon. Rajta nem. Szörnyen nézett ki. Szerintem hányt is az éjjel.

Fekete ruhám se hatotta meg. Sokáig váratott. Majd mikor visszajött, ennyit kérdezett:

– Mivel szolgálhatok?

– Segítsen... segíteni... segíteni – kértem, de nem válaszolt, habozott, nem segített. Erre azt mondtam neki, hogy több verseskönyvét olvastam, és hogy nagyon tetszettek nekem mind. Egy férfi szívét a hasán keresztül lehet megközelíteni, egy költőt a lelkén át. Ám ez se hatotta meg. Valami zavaros és érthetetlen eszme-futtatásba kezdett, hogy az irodalom nem az élet. Hogy mégsem akar gázlámpa lenni, és a tengerbe sem akar veszi, bár leírta egyszer ezeket. Én – mintha ez a zagyvaság el sem hangzott volna – azt mondtam neki, hogy olyan finom lelkület tükröződik azokról a lapokról. Ez végre hatott, és ecseteltem neki az én nagy szomorú fekete sorsomat. Hogy férjem meghalt. Azt mondta, igen. A kisebbik fiamnak a középfülfő-gyulladás után még mindig nyitva van a füle. Igen. A nagyobbik nem kap fizetést a gyárban. Igen. A lányomnak nincsen cipője. Igen, igen. Hát ember az ilyen? Azért csak elmondtam neki azt is, hogy pénz kéne.

– Ahány betű, annyi falat kenyér – felelte erre. Nem értettem. Azt se, hogy robotolhat egy költő. Azért csak néztem rá. Erre adott pénzt. Hogy lássa, kivel van dolga, Istennek szólítottam.

– Jó – nyugtázta, aztán tényleg elintézte, hogy legyen cipő, legyen tudógondozó, legyen fizetés, legyen újságosbódé nekem, mert én csak ilyen apróságot kértem.

Eltelt egy kis idő.

Minden nap eljött a bódémhoz. Ellenőrizni akart, hogy dolgozom-e. Valami hálát várhatott, pedig amit intézett, semmit se ért. A tudógondozóban rossz volt a koszt, a fizetés kevés, a cipő piszkolódott. De nem adott újat.

Eltelt pár hónap. Esti egy cukrászdai dőzsölésből jött ki, s flegmán kérdezte, mintha érdekelné, hogy mi újság az újságosbódé körül. Mondtam, hogy meghalt a kisfiam, a fiam lánya beteg, a másik munkanélküli, és a bódé sincs meg.

– Persze, persze – bólintott. Majd gondolkozott pár percig, aztán odapapott hozzám, megragadta a karom, és csak rázott, rázott. Azt hittem, megint meg akar erőszakolni. Engem, a szegény özvegyet. De nem, csak dulakodott velem. – Hó, hó – kiabálta. Aztán elszaladt.

Hát ember az ilyen? Ugye nem?

Teringettét, ez nagyon jól sikerült. Már le is gépeltem gyorsan. Megmutatom egy igazi írónak. Kihez vigyem először a kéziratot? Azt hiszem, délután elmegyek Pekár Gyulához.

